

EVKAF

İyilik ve Kültür Gazetesi

"Hoş gör ki, hoş görülesin."

Kasım 2025 - Sayı: 144

2 Kıbrıs Vakıflar İdaresi
Haber Bülteni

3 Es-Seyyid Emin Efendi
Su Sarnıcı

4 Kuruluş Amaçlarına Göre
Vakıf Türleri

Kıbrıs Vakıflar İdaresi, Türkiye Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Yeni İş Birlikleri İçin Bir Araya Geldi

Kıbrıs Vakıflar İdaresi Genel Müdürü Prof. Dr. Mustafa Tümer, beraberindeki heyetle birlikte Türkiye Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu'yu Ankara'da makamında ziyaret etti.

Toplantıda, KKTC'de yürütülen Vakıf Eserlerinin Taranması Projesi'nin tamamlanma aşamasına geldiği ve Kıbrıs'taki tüm vakıf eserlerinin dijital envanterinin kısa süre içinde kamuoyu ile paylaşılmasının planlandığı belirtildi. Bunun yanı sıra Türkiye Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından arşiv, hukuk ve emlak alanlarında Evkaf personeline sağlanacak eğitim destekleriyle kurumun kurumsal

kapasitesinin daha da geliştirileceği ifade edildi.

Taraflar, Ramazan ayında Türkiye ve KKTC'de toplumun farklı kesimlerini bir araya getirecek ortak iftar programlarının düzenlenmesi konusunda ortak karar aldı. Ayrıca her yıl kutlanan Vakıflar Haftası'nın daha kapsamlı ve daha güçlü bir koordinasyonla gerçekleştirilmesi için çalışmaların artırılması kararlaştırıldı.

Görüşmede, KKTC'de kurulması planlanan Türk-İslam Vakıflar Müzesi için teknik, akademik ve kurumsal düzeyde iş birliği yapılması konusunda

ortak görüş bildirdi ve müzenin vakıf medeniyetinin zengin mirasını uluslararası düzeyde daha görünür hâle getireceği ifade edildi.

Ziyarette, KKTC'de hayata geçirilen "100 Bin Zeytin Projesi"nin ilk etabı olan 40.000 adet zeytin fidanının 21 Aralık haftasında teslim edilmesi için tüm hazırlıkların tamamlandığı dile getirildi. Bunun yanında Lala Mustafa Paşa Cami başta olmak üzere birçok tarihi vakıf eserinin restorasyon ve yeniden işlevlendirme çalışmalarının iki kurumun iş birliğiyle sürdürüleceği kaydedildi.

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Mustafa Tümer, Türk Akademisinin 15. Yıldönümü Törenine Katıldı

Türk Akademisinin 15. kuruluş yıldönümü Ankara'da Grand Mercure Beştepe Hotel'de görkemli bir törenle kutlandı. Türk dünyasının önde gelen akademisyenleri, kültür insanları ve devlet temsilcilerinin katıldığı etkinlik, bilimsel iş birliği, kültürel etkileşim ve ortak vizyonun güçlendirilmesine dair önemli mesajlara sahne oldu.

Kıbrıs Türk toplumu akademik camiasını temsilen törende yer alan Prof. Dr. Mustafa Tümer, panel oturumunda yaptığı stratejik sunumla dikkat çekti. Tümer, Türk Devletleri arasında ulaştırma ve enerji

bağlantılarının güçlendirilmesine dair kapsamlı bir sunum gerçekleştirdi. Sunumunda Orta Koridor'un modernizasyonu, TANAP kapasitesinin artırılması, Hazar geçişli doğal gaz projelerinin hızlandırılması, KKTC'nin jeostratejik konumu, gümrük süreçlerinde "Tek Pencere" uygulaması, ortak enerji piyasası ve yenilenebilir enerji yatırımları gibi başlıkların altını çizdi.

Tümer, enerji ve ulaştırma alanında geliştirilecek ortak politikaların sadece ekonomik değer yaratmakla kalmayacağını, aynı zamanda Türk

dünyası ülkeleri arasında siyasal uyum ve bölgesel istikrarı da güçlendireceğini vurguladı. Ayrıca KKTC'nin Doğu Akdeniz'deki konumunun, Türk dünyasının batıya açılan önemli bir enerji ve ticaret partneri olarak stratejik önem taşıdığını ifade etti.

Prof. Dr. Tümer, konuşmasını, "Ulaştırma ve enerji alanındaki entegrasyon; kültürel yakınlıktan ticari iş birliğine, dijital dönüşümden bölgesel güvenliğe kadar Türk Dünyasının tüm geleceğini şekillendiren stratejik bir süreçtir" sözleriyle tamamladı.

Es-Seyyid Emin Efendi Su Sarnıcı

Kıbrıs'ın incisi Girne'nin tarihi dokusunda, geçmişin izlerini taşıyan önemli bir vakıf eseri olan Es-Seyyid Mehmed Emin Efendi Su Sarnıcı, limanın hareketli atmosferine yakın bir noktada, zamanın sessiz bir tanığı olarak dimdik ayakta durmaktadır.

Es-Seyyid Emin Efendi Su Sarnıcı, Osmanlı döneminden kalma hayırseverliğin ve vakıf kültürünün canlı bir örneğidir. Sarnıç, yaklaşık 200 yıl boyunca Girne'nin su ihtiyacını karşılamada önemli bir rol üstlenmiştir.

Kesme taştan inşa edilen tonoz üst örtülü Es-Seyyid Mehmed Emin Efendi Su Sarnıcı, Baldöken Mezarlığı ile St. Andrew Anglikan Kilisesi sınırında yer almaktadır.

Sarnıcın Mevlevi Tekkesi dervişlerinden Feyzi Dede tarafından yazılan mermer kitabesinde belirtildiği üzere, bu kıymetli eser 1816-1821 ve 1834 yıllarında Kıbrıs Muhassılı (Valisi) olarak görev yapan Es-Seyyid Mehmed Emin Efendi tarafından yaptırılmıştır. Es-Seyyid Mehmed Emin Efendi, adını sadece bu sarnıçla değil, aynı zamanda Larnaka'daki Hala Sultan Camii'nin inşasını başlatması, Girne'de başka çeşmeler yaptırması gibi önemli hayır işleriyle de Kıbrıs tarihine altın harflerle yazdırmıştır.

Bu su sarnıcı, o dönemin Girne halkının su

ihtiyacını karşılamak, yolculara ve hayvanlara hayat vermek amacıyla inşa edilmiş bir sebیل örneğidir. Vakıf geleneği gereği, bu tür yapılar sadece mimari birer eser değil, aynı zamanda toplumun ortak refahına ve iyiliğine hizmet eden birer sosyal yatırımın göstergesidir.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi olarak, ecdadımızın bu tür eserlerine sahip çıkmak, onları restore ederek gelecek nesillere aktarmak en önemli görevlerimizdendir.

Girne'nin Sessiz Tanığı

Seyyid Emin Efendi Su Sarnıcı, Kıbrıs'ın turizm merkezi Girne şehrinde bulunmaktadır. Sarnıç, Girne Limanı ve Ağa Cafer Paşa Camii'ne yürüme mesafesinde, Sertaç Sevim Kalebey Sokak üzerindedir.

Su sarnıcı açık havada sergilenen bir tarihi eserdir. Bu sebeple herhangi bir giriş ücreti veya ziyaret saati bulunmamaktadır.

Girne'de gezilecek yerlerin birçoğu Girne Limanı

civarında bulunmaktadır. Seyyid Emin Efendi Su Sarnıcı'na ziyaret ettikten sonra Girne Limanı, St. Andrew Kilisesi, Batık Gemi Müzesi ve Ağa Cafer Paşa Camii'ne de yürüyerek ulaşabilirsiniz.

Hayri ve Aile Vakıfları

Vakıflar, gerek kurulmalarında gözetilen gaye, gerek vakfa tahsis edilen mallar ve bu mallardaki tasarruf şekilleri ve gerekse vakfın yönetimi açısından farklı tasniflere tabi tutulmaktadır.

Vakıflar, amaçlarına göre hayri ve aile vakıfları olmak üzere iki grupta değerlendirilmektedir.

Hayri Vakıflar

Vakıf denince ilk akla gelen hayri vakıflardır. Bu tür vakıflarda temel kural vakıf mallarının aslından veya gelirlerinden bütün insanların veya fakir ve muhtaçların, hatta hayvanların bile yararlanmasıdır. Bu tarz vakıflardaki yegane gaye Allah'ın rızasını kazanmaktır.

Cami ve mescit gibi ibadet yerleri, mektepler, medreseler, kütüphaneler, köprüler, kuyular, bentler, hastaneler, yetimhaneler, yollar, tekkeler, kabristanlar, misafirhaneler, zaviyeler, aşevleri, hamamlar ve kervansaraylar gibi kamusal yapıların tamamı hayır amaçlı vakıflar kapsamında yer almaktadır.

Türk hukuk tarihindeki vakıfların önemli bir kısmı hayri nitelikli vakıflardır. Özellikle padişahlar ve hanedan üyelerinin tesis ettikleri vakıflar, şahıs veya aile menfaati kaygılarından uzak kalarak tamamıyla hasbi hayır işlerine ve dini maksatlara veya bugünkü anlayışımıza göre devletin asli vazifeleri arasında bulunan bir takım kamu hizmetlerine yöneliktir.

Mesela Kanuni Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem

Sultan'a ait vakıf tam bir hayri vakıf niteliğinde olup, vakfın hayır eserleri arasında 16 talebeli bir medrese, iki cami, bir imaret, bir zaviye ve bir de mektep bulumaktaydı.

Aile Vakıfları

Vakfın, kendi çocukları veya soyundan gelen diğer aile üyelerinin yararına tesis ettiği vakıflardır. Zürrî,

şartı olarak, vakfın soyu tükendikten sonra vakıf gelirlerinin mutlaka fakirlere tahsis edilmesini öngörmesiydi.

Aile vakıflarını kendi içerisinde "tam aile vakfı" ve "yarı aile vakfı" şeklinde ikiye ayırmak veya yarı aile vakfını "karma vakıf" olarak isimlendirmek de mümkündür.

Tam aile vakfı, vakıf gelirlerinin bütünüyle vakfın

ailesi veya soyundan gelenlerin lehine şart koşulduğu vakıftır. Bu şekilde tesis edilen bir aile vakfının gelirleri, yaşadıkları sürece vakfın ailesi veya soyundan gelenlere tahsis edilip, başka bir amaç için kullanılmazdı.

Yarı aile vakfı veya karma aile vakıflarında ise vakıf, vakfa tahsis ettiği gelirlerin bir kısmını ailesi menfaatine şart koşarken, diğer

kısmını vakfiyesinde belirttiği herhangi bir kamu hizmeti veya hayır müessesesine bağlayabiliyordu.

Mesela 16. yüzyılda Hacı İlyas'ın kurduğu vakıf tam aile vakfıydı. Vakıf, vakfettiği taşınmazdan yararlanmayı ölene kadar önce kendi nefesine, sonra eşine, onun vefatını müteakip çocuklarına ve onların çocuklarına bırakıyor, nihayetinde ailesinden kimse kalmayınca da ilim sahibi dindar birisine şart ediyordu.

ehli veya evlâdlık vakıflar olarak da isimlendirilen aile vakıfları, İslam hukukçularının ekseriyetinin görüşüne göre geçerli ve makbul değildir.

Bunlara göre, hayır gayesiyle kurulan bir vakfın sırf belli bir ailenin yararına değil, aksine ya herkesin ya da en azından ihtiyaç sahiplerinin faydasına olması gerekiyordu. Bu sebeple, aile vakıfları onlara göre vakıfların amaçlarına ve ruhuna aykırıydı.

Aile vakıfları konusunda Türk vakıf tarihinde uygulana gelen, Ebu Yusuf'un temsil ettiği azınlık görüşü ise, bu tür vakıfların meşruiyetinin temel

Kıbrıs Vakıflar İdaresi Genel Müdürlüğü

11-13 Gıme Caddesi, PK.118, Lefkoşa - KKTC

tel: 0392 22 83 134

tel: 0392 44 40 494

e-posta: evkaf@evkaf.net

Sosyal Medya Hesaplarımız

www.evkafor.org

Facebook: @evkaf

Instagram: @evkafofficial

Twitter: @evkafofficial

